

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Особливості діяльності парламентських прес-служб (досвід країн ЄС, США та Канади)

**Інформаційна довідка, підготовлена
Європейським інформаційно-
дослідницьким центром на запит
Апарату Верховної Ради України**

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

Діяльність парламентських прес-служб

Парламентська прес-служба вирішує два головні завдання: (1) *забезпечує повноту і оперативність інформації про діяльність парламенту;* (2) *створює оптимальні умови для роботи журналістів.* Проте в деяких країнах ці завдання можуть виконувати різні структурні підрозділи. Наприклад, в Австрії за співпрацю зі ЗМІ та акредитацію журналістів відповідає *Media-центр.* Натомість *Парламентський Прес-офіс* висвітлює діяльність парламенту.

Основними інструментами для реалізації вказаних завдань є:

Забезпечення повноти та оперативності інформації про діяльність парламенту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформування про роботу парламенту на сайті 2. Оприлюднення анонсів та повідомлень про роботу парламенту 3. За допомогою власних ЗМІ здійснювати висвітлення роботи парламенту (<i>парламентське телебачення, парламентські журнали</i>) 4. Підтримка роботи веб-сайту парламенту 5. Забезпечення присутності парламенту в соціальних мережах тощо
Створення оптимальних умов для роботи журналістів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація прес-конференцій, прес-турів та зустрічей із журналістами 2. Оприлюднення анонсів та повідомлень про роботу парламенту; можливість оформити розсилку новин 3. Здійснення акредитації журналістів 4. Контроль за дотриманням журналістами правил поведінки 5. Доступ до фото та відео-архівів 6. Забезпечення роботи гарячої лінії для журналістів (<i>Європейський парламент</i>) тощо

Для **акредитації журналістів** редакція ЗМІ повинна подати до прес-служби заяву на фірмовому бланку з печаткою. Заява має містити: *назву ЗМІ та реєстраційну адресу; контакти; інформацію про працівників ЗМІ, які претендують на акредитацію тощо.* Перевірка заявок триває від 3 днів (*Болгарія*) до кількох місяців (*Чехія*) з моменту їх подання. Існує два види акредитації, **постійна** та **тимчасова**:

1. *Постійна акредитація* найчастіше діє протягом календарного року. Проте у *Швеції* для журналістів акредитація діє два роки, а в *Румунії* постійна акредитація видається не на один рік, а на одну сесію.

2. *Тимчасова акредитація* діє 1 день. Щоб її отримати, редакція ЗМІ подає заяву не пізніше ніж за 24 години до початку події.

Акредитовані журналісти отримують робоче місце (рідко із комп'ютерами та телефонами). Оскільки кількість таких місць обмежена, кількість акредитованих журналістів також може обмежуватися.

У Румунії та Фінляндії прес-служба може організувати зустрічі, дискусії за участю депутатів на запит журналістів.

Загальні правила роботи журналістів у парламенті

1. Акредитовані журналісти мають доступ до пленарних засідань та засідань комітетів, прес-конференцій та інших публічних заходів.
2. Доступ до засідань парламентських груп здійснюється за згодою керівників груп.
3. Журналісти можуть працювати лише у відведених для ЗМІ зонах.
4. Під час перебування у залі пленарних засідань журналісти повинні поводитися спокійно, не заважати роботі депутатів і утримуватися від розмов по телефону.
5. Журналісти мають виконувати вказівки співробітників відділу зв'язків із громадськістю та служби безпеки.

На сьогодні актуальною проблемою залишається **організація роботи журналістів у стінах парламенту**. Так, у 2016 році Сейм Польщі оприлюднив брошуру, в якій було представлено основні ідеї щодо реорганізації парламентської прес-служби. Зазначалося, що *«робота журналістів у парламенті та спілкування із депутатами у коридорах є хаотичною та викликає організаційний безлад»*. Було запропоновано облаштувати для журналістів **окремі локації для інтерв'ю та сучасний медіа-центр** із робочими місцями для представників ЗМІ.

У проаналізованих країнах прес-служби також визначають місця, куди мають доступ журналісти. У таких місцях спеціально облаштовуються локації, де можна брати інтерв'ю у депутатів. Для журналістів **прес-служба може розробити спеціальну карту**, де чітко можна побачити, до яких приміщень вони мають доступ. Приклад такої карти в парламенті Австрії:

червоний колір — доступ заборонено (зали засідань, приймальня)
зелений — доступ дозволено (вестибюль, центральний хол)
жовтий — доступ лише з дозволу Голови парламенту
жовто-зелений — доступ до балконів (дозволено лише під час засідань)

Республіка Польща

У 2016 році почалася реорганізація **Центру інформації Сейму** (*Centrum Informacyjnym Sejmu*).¹ **Основні причини** змін були зазначені в брошурі *«Новий Медіа-центр»*:

- присутність ЗМІ у парламенті не регулюється конкретними нормами, які дозволили б ефективно виконувати професійні обов'язки як парламентаріїв, так і журналістів;

¹ Nowe centrum medialne — <http://bit.ly/2raiow9>

- журналісти проводять записи з депутатами в коридорах та на сходах, рідко використовуючи пристосований для цього прес-зал;
- робота журналістів у парламенті та спілкування із депутатами є хаотичною; це викликає «організаційний безлад»;
- таку модель співпраці ЗМІ та депутатів спостерігають гості парламенту, що негативно впливає на імідж парламенту;
- відсутність плюралізму і рівного доступу ЗМІ до політиків².

Крім цього, у 2016 році діяло майже 200 постійних перепусток та 300 періодичних. Додатково було видано близько 300 разових перепусток. З цих даних випливає, що, теоретично, якби всі журналісти прийшли до Сейму, в будівлі парламенту додатково було б **800 осіб** одночасно. Для порівняння, у Європейському Парламенті (установі значно більшій, ніж Сейм) різних акредитацій налічувалося близько **900**.

Заплановані зміни в організації роботи Прес-служби парламенту

Облаштування медіа-центру в будівлі F є ключовим місцем співпраці політиків та ЗМІ. У брошурі, оприлюдненій Сеймом, зазначено, що Медіа-центр буде сучасним, комфортним і багатофункціональним місцем контакту журналістів з політиками. У центрі буде необхідна техніка, що дозволить організовувати брифінги, конференції, трансляції та інші медіа-заходи.³

До складу Медіа-центру входитимуть три приміщення:

1. **Зал для прес-конференцій, брифінгів та заяв.** Зал буде оснащений великим сенсорним екраном, що дозволяє супроводжувати конференції відповідними матеріалами (відео та графікою).

2. **Зал для інтерв'ю,** призначений для безпосередніх контактів журналістів з депутатами. Тут також буде встановлено широкоформатний екран, на якому будуть транслюватися засідання Сейму.

3. **Зал для кореспондентів Польської Агенції преси та електронних ЗМІ.** Зал обладнаний окремими робочими місцями для журналістів. Це забезпечить комфортну роботу для представників ЗМІ.

² WSPÓŁPRACA MEDIÓW Z PARLAMENTARZYSTAMI — <http://bit.ly/2hXSCCL>

³ Nowe centrum medialne — <http://bit.ly/2hXSCCL>

Нові зміни передбачають роботу **Постійних парламентських кореспондентів**. Це буде «найвищий статус парламентських журналістів». Постійні парламентські кореспонденти отримають спеціальні перепустки.

Також передбачаються **спеціальні зони для прямого включення та відео-зйомок**. Зйомки поза відведеними зонами будуть забороненими. Телестудія буде доступною для всіх зацікавлених журналістів. Для цього передбачена відповідна система бронювання.

Акредитовані журналісти матимуть необмежений доступ до Медіа-центру. Будуть використовуватися два типи перепусток — *щорічні та разові*. Для отримання акредитації необхідно подати анкету: *із назвою та контактами ЗМІ, ПІБ журналіста, контактними даними, номером прес-картки, посадою та фото*.

Варто зазначити, що **не всі польські журналісти схвально сприйняли ідею щодо нового Медіа-центру**. Критикуються можливі обмеження щодо діяльності журналістів та «несучасне обладнання».⁴ Крім цього, у січні 2017 було відкрито новий зал для журналістів. Це здійняло нову хвилю критики з боку журналістів. Основна причина — зал для журналістів малий і не може вмістити усіх.⁵

Додатково. Обидві палати парламенту мають спеціальні газети. Так, Сейм раз на два тижні видає газету «*Kronika Sejmowa*» (інформує про діяльність Сейму), двічі на місяць — «*Przegląd Sejmowy*» (публікує наукові статті, найчастіше про конституційне право). Сенат випускає «*Diariusz Senatu RP*», що виходить раз на два тижні та інформує про новини палати.

Канада

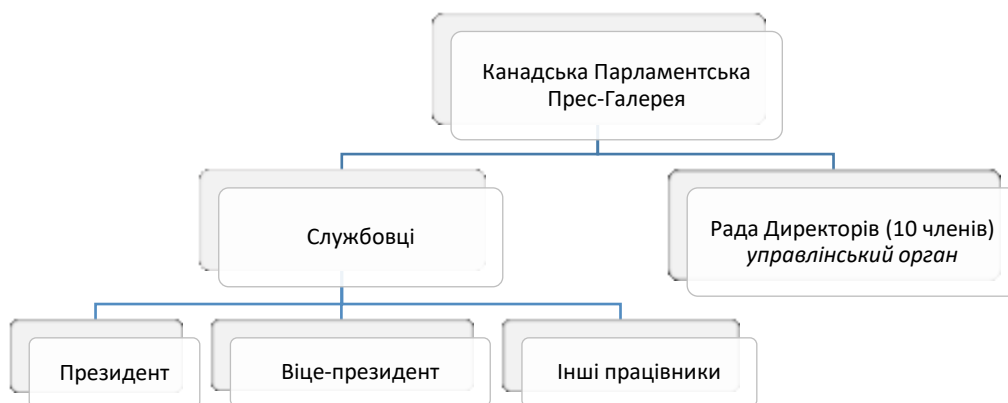
Канадська Парламентська Прес-Галерея (*Canadian Parliamentary Press Gallery*⁶) — це організація, до якої належать акредитовані журналісти, фотографи, оператори, що висвітлюють діяльність парламенту. Станом на 2015 рік, до Галереї входить близько 350 членів Галереї та 30 членів прес-підтримки (постійний персонал Галереї). Для представників Галереї в обох палатах відведені спеціальні місця.⁷ Для них також передбачено близько 115 місць для паркування. Прес-Галерея має таку структуру:

⁴ «Nowe centrum medialne». Szereg manipulacji i przekłamań w dokumencie Kancelarii Sejmu — <http://bit.ly/2raiow9>

⁵ Dziennikarze o nowym centrum medialnym w sejmie — <http://bit.ly/2q46vYw>

⁶ Canadian Parliamentary Press Gallery — <http://www.press-presse.ca/en>

⁷ Canadian Parliamentary Press Gallery Handbook — <http://bit.ly/2q47VxZ>

Для представників Галереї в обох палатах **відведені спеціальні місця**. Журналісти можуть робити нотатки, але повинні залишити будь-який тип пристроїв звукозапису або зв'язку поза палатами.⁸ Членам Галереї забороняється фільмувати, записувати, фотографувати в коридорах обох палат без наявного на руках дозволу сержантів Палати Громад та Сенату.

Відповідно до статуту, Галерея має право видавати **ID карти** (*Press Gallery ID cards*) і щоденні перепустки. Журналісти повинні носити *ID карти* на видному місці. Це також необхідно для того, щоб можна було ідентифікувати журналіста, коли він ставить запитання на прес-конференції.

Акредитація журналістів та робота у парламенті. Члени Галереї повинні вносити членські внески. Існує чотири типи членства в Галереї:

1. **Активне** членство в Галереї повинне бути відкрите тільки для журналістів, фотографів, операторів, дикторів та інших фахівців, що займаються висвітленням парламентських новин.
2. **Тимчасове** членство видається на період менше 6 місяців. Тимчасове членство в Галереї повинно бути також відкритим для студентів, що є учасниками програм «Журналістика».

Hot Room є фактично логістичним центром Галереї. Тут розміщено 56 робочих столів, призначених для співробітників Галереї та журналістів. Кімната закривається на ніч та на вихідні. Лише журналісти несуть відповідальність за свій власний комп'ютер.

Галерея проводить прес-конференції у двох місцях: **Національному прес-театрі** (*National Press Theatre*) та **Кімнаті Ч.Лінча** (*Charles Lynch Room*):

Національний прес-театр (National Press Theatre). У цьому залі передбачено обладнання для синхронного перекладу; устаткування для телеконференцій; проектор та екран; телевізійні монітори для перегляду DVD-дисків; спеціальні місця для фотографів; технічна підтримка; аудіо-та відеозйомка заходу.

Правила National Press Theatre:

- усі прес-конференції проходять під головуванням члена Галереї;
- прес-конференції повинні тривати не більше 45 хвилин;

⁸ Canadian Parliamentary Press Gallery Handbook — <http://bit.ly/2q47VxZ>

- всі місця призначені для журналістів, акредитованих у Галереї;
- камери повинні стояти лише в кінці залу;
- прес-конференції транслюються на першому поверсі парламенту;
- забороняється приносити їжу та напої.

Фото 4. National Press Theatre

Кімната Чарльза Лінча (Charles Lynch Room). У цій залі передбачено: устаткування для телеконференцій; проектор та екран; телевізійні монітори для перегляду DVD-дисків; технічна підтримка; аудіо-та відеозйомку заходу. Прес-конференції у *Charles Lynch Room* повинні тривати не більше 30 хвилин. **Фойє** за межами зали засідань є одним з основних місць для інтерв'ю з депутатами:

Фото 5. Фойє, де журналісти беруть інтерв'ю

Також щороку проводиться **Прес-вечеря з журналістами**. Захід не транслюється. Взяти участь у ньому можуть лише ті журналісти, які є членами *Канадської Прес-Галереї*.

Сполучені Штати Америки

У США функціонують **три медіа-галереї**, які займаються висвітленням та розповсюдженням інформації щодо діяльності Конгресу⁹:

- **Галерея радіотелевізійних кореспондентів (Radio-Television Correspondents Gallery)**¹⁰ надає доступ та інформацію радіо та телевізійним ЗМІ.
- **Галерея щоденної преси (Daily Press Gallery)**¹¹ надає доступ та інформацію щоденним (газетам) про роботу Конгресу; надає допомогу співробітникам і членам Конгресу у питаннях, пов'язаних із пресою; центр розповсюдження щоденної друкованої преси.

⁹ United States House of Representatives: Media Resources — <http://www.house.gov/content/media/>

¹⁰ Radio-Television Correspondents' Gallery — <http://radiotv.house.gov>

¹¹ House of Representatives Press Gallery — <https://pressgallery.house.gov/about-the-gallery>

- **Галерея періодичної преси** (*Periodical Press Gallery*)¹² займається акредитацією представників періодичної преси.

Галерея радіотелевізійних кореспондентів була заснована у **1939 році**, вона є сполучною ланкою між офісами Конгресу та електронними засобами масової інформації. Діяльність *Галереї радіотелевізійних кореспондентів контролює Виконавчий комітет*, який у свою чергу підпорядковується спікеру Палати Представників. Галерея видає **три форми членських повноважень**: *активне членство, тимчасове членство та членство без права голосу*.

Основні правила для членів Галереї радіотелевізійних кореспондентів:

- дотримуватися нейтралітету;
- не бути працевлаштованими в законодавчих чи виконавчих органах;
- не займатися лобістською діяльністю чи рекламою;
- не можна займатися просуванням будь-якої особи чи організації;
- необхідно дотримуватися правил безпеки;
- дотримуватися спеціально визначених місць, де дозволена зйомка.

Галерея забезпечує **проведення прес-конференцій у двох студіях**. Лише акредитовані журналісти можуть брати участь у прес-конференціях.¹³

Галерея щоденної преси включає членів щоденної друкованої преси і стежить за дотриманням правил і норм поведінки репортерів, які висвітлюють діяльність Конгресу. Галерея функціонує під керівництвом **Постійного комітету кореспондентів**. Спікер Палати управляє і контролює діяльність Галереї.

Постійна акредитація щоденних газет та інтернет-видань, які розміщуються як в Палаті Представників, так і в Сенаті, передусім здійснюється через Прес-Галерею Сенату. Проте персонал Галереї щоденної преси також може видавати *тимчасові перепустки, короткострокові перепустки та перепустки на особливі події*.

Персонал Галереї надає детальну інформацію стосовно законодавчої діяльності Палати Представників, як поточну, так і історичну. Персонал також поширює інформацію стосовно законопроектів, які подаються на розгляд, поправок і поіменні результати голосування. Обов'язком персоналу Галереї є **співпраця з персоналом комітетів** з метою забезпечення достатньої кількості робочих місць для репортерів, які висвітлюють діяльність комітету.

Галерея періодичної преси надає допомогу кореспондентам, які працюють для журналів, газет (за виключенням щоденних), он-лайн видань та обслуговує членів Конгресу і співробітників Конгресу з питань, які стосуються періодичних видань.

Галерея функціонує відповідно до *Регламенту Палати Представників (ст. 6 п. 2)*.¹⁴ Галерея знаходиться **під контролем Виконавчого комітету кореспондентів**, до складу якого входять

¹² Periodical Press Gallery of the House of Representative — <https://periodical.house.gov>

¹³ <https://radiotv.house.gov/for-press-secretaries/press-conference-locations>

¹⁴ Rules of the House of Representatives — <http://bit.ly/2r5ccp5>

репортери–члени Галереї. До складу *Виконавчого комітету* входить 7 акредитованих кореспондентів з різних видань, які обираються з кожним новим Конгресом. Виконавчий комітет кореспондентів акредитує журналістів та видає посвідчення.

Для журналістів **передбачено робочий простір** у двох кімнатах в будівлі Конгресу. За одним виданням може бути закріплено лише одне місце; не передбачено забезпеченням комп'ютерами.¹⁵

Всім членам Галереї заборонено лобіювання уряду, бути працевлаштованим урядом чи надавати клієнтам консультаційні послуги. Члени Галереї не повинні брати участь у маркетингових дослідженнях.

Основні правила Галереї:

- Особи, які мають право на вступ до Галереї, повинні бути сумлінними кореспондентами, основний рід діяльності пов'язаний із журналістикою.
- Кандидати повинні бути працевлаштовані в періодичних виданнях. Ці видання мають бути незалежними від будь-якого уряду чи лобістських організацій.
- Члени сімей кореспондентів не мають права на привілеї від Галереї.
- Виконавчий Комітет може видавати тимчасові перепустки.
- Відповідно до *Регламенту Палати Представників норма 6 та норми 33 Регламенту Сенату*, Галерея Періодичної Преси повинна перебувати під контролем Виконавчого Комітету галереї.

Республіка Австрія

За співпрацю ЗМІ та парламенту відповідає **Медіа-центр**¹⁶ (*Medienservice*), що займається акредитацією журналістів; організовує необхідну технічну інфраструктуру для операторів і фотографів. **Парламентський Прес-офіс**¹⁷ (*Parlamentskorrespondenz*) висвітлює діяльність парламенту. У 2005 році ними було опубліковано 1065 прес-релізів, які містять звіти парламентських дебатів, підсумкові звіти про дебати в комітетах, короткі версії законопроектів, огляд подій в парламенті тощо.

Діяльність ЗМІ в австрійському парламенті регулюється **Внутрішнім розпорядком будівель Парламенту**¹⁸ (*Hausordnung für die Parlamentsgebäude*) та **Положення про Національну Раду**¹⁹ (*Die Geschäftsordnung des Nationalrates*).

В австрійському парламенті немає кількісних обмежень щодо акредитації ЗМІ. **Кількість журналістів залежить від наявної технічної інфраструктури** (комп'ютери, робочі місця, телефони тощо).

¹⁵ Workspace — <https://periodical.house.gov/gallery-members/workspace>

¹⁶ Medienservice — <https://www.parlament.gv.at/PRESSE/>

¹⁷ Parlamentskorrespondenz — <https://www.parlament.gv.at/PAKT/PR/>

¹⁸ Hausordnung für die Parlamentsgebäude — <https://www.parlament.gv.at/PERK/RGES/HO/>

¹⁹ Die Geschäftsordnung des Nationalrates — <https://www.parlament.gv.at/PERK/RGES/GOGNR/>

Після акредитації журналістам видається **спеціальна картка**. Вона може бути (1) *одноразова*; (2) *видана на певний період*; (3) *видана для виконання певних функцій*. Картку необхідно пред'являти разом із журналістським посвідченням.

Голова Національної Ради визначає приміщення, до яких журналісти мають доступ, щоб не перешкоджати роботі парламенту. ЗМІ мають право входити до зали засідань для здійснення теле- і радіозаписів на підставі дозволу, виданого Головою. Для парламентських журналістів резервуються бокси для роботи в ложі преси. Журналістам можуть надавати доступ до частини кулуарів поряд із сесійною залюю.

Журналісти мають можливість оперативно готувати матеріали в стінах самого парламенту. Є спеціальна кімната, яка має **30 місць, призначених для роботи журналістів: столи, необхідні перехідники, вільний вай-фай**.

Також діє так звана **Медіа-кімната**, де транслюються засідання комітетів. Доступ до цієї кімнати мають журналісти, працівники апарату та помічники депутатів. Запис з екранів, що транслюють засідання, заборонено. Доступно 18 робочих місць. Також обладнано **спеціальну зону для інтерв'ю** з депутатами.

Для журналістів готується спеціальна **брошура** із картою місць доступу, контактами та інформацією про технічну інфраструктуру «*Medien im Parlament*»²⁰.

Литовська Республіка

У структурі *Відділу інформації та комунікацій* парламентського апарату діє **Прес-служба** та **Відділ зв'язків з громадськістю**, які відповідають за підтримання зв'язків між Сеймом та державними органами, муніципалітетами, дипломатичними представництвами, неурядовими організаціями та ЗМІ. Надається інформація про діяльність Сейму та його членів.

На сайті Сейму представлені положення щодо **процедури акредитації представників ЗМІ**. Вона надається литовським та іноземним журналістам, які систематично висвітлюють інформацію щодо діяльності Сейму як інституції.

Акредитація не видається тим журналістам, яких **Литовська комісія з журналістської та видавничої етики звинуватила у недотриманні професійної етики**. Рішення про видачу попередження, призупинення або повного припинення акредитації журналіста приймається Генеральним секретарем Сейму, за рекомендацією голови Відділу зв'язків з громадськістю. Це рішення може бути оскаржене протягом **15 днів** з моменту його прийняття.

Журналісти мають можливість використовувати **робочі місця у спеціально обладнаних для журналістів кімнатах**, отримувати інформацію та документи від *Відділу зв'язків з громадськістю*, безкоштовно використовувати аудіо та відеоматеріали, які транслюються

²⁰ Medien im Parlament — https://www.parlament.gv.at/ZUSD/PDF/Medienservice_Folder_WEB_FINAL.pdf

Відділом інформаційних технологій та телекомунікацій.²¹ У будівлі парламенту є **дві зали для проведення прес-конференцій**. Ці зали обладнані робочими місцями для журналістів.²²

Фінляндія

У парламенті Фінляндії працює **Парламентська інформаційна служба**²³ (*Eduskuntatiedotus*). У межах служби діє **Прес-служба**²⁴ (*Medialle*), яка займається підготовкою прес-релізів та акредитацією журналістів.

У парламенті Фінляндії акредитовано **близько 100 журналістів**. Чітко визначеної кількості журналістів, яким надається акредитація, немає. На практиці акредитуються ті ЗМІ, які регулярно працюють у парламенті.

Міжнародні журналісти, які не так добре знають будівлю парламенту, **можуть отримати необхідну консультацію Прес-служби**. Акредитовані журналісти мають доступ до всіх парламентських приміщень. Винятками є: (1) закриті засідання комітетів; (2) *поверх, де знаходиться сесійна зала*.

Акредитовані журналісти мають можливість працювати у **спеціально відведених робочих місцях** на 3 та 4 поверхах парламенту. Вони **отримують робоче місце з комп'ютерами і телефонами**. У журналістів також є можливість бронювати робочі місця на певний період. На практиці журналісти часто працюють в коридорах.²⁵ У будівлі парламенту для журналістів **доступний високошвидкісний інтернет**, пароль до якого щомісяця змінюється з метою безпеки.

Раз на рік Парламентська інформаційна служба організовує для журналістів короткий **освітній курс**, на якому розповідається про роботу парламенту та комітетів, доступ до парламентських груп; на курсі часто виступають депутати, які розповідають про свою роботу.

Федеративна Республіка Німеччина

У німецькому парламенті питання щодо акредитації вирішує **Офіс посвідчень. Прес-служба** займається підготовкою інформації щодо діяльності Бундестагу.

Для акредитації журналіст повинен заповнити **спеціальну форму** та направити її до *Офісу посвідчень*. Це можна також зробити за допомогою електронної пошти. Необхідно вказати свої паспортні дані, назву, адресу редакції, посаду, підпис редактора, мету. Перепустка може бути: (1) *одноденна*; (2) *річна*; (3) *на період скликання*.

Для представників ЗМІ **відведено спеціальні робочі місця** у двох кімнатах (*прес-кімнати ZN 005 та ZN 007*).

²¹ Description of the procedure of accreditation of representatives of public information producers and/or disseminators to the office of the Seimas of the republic of Lithuania — <http://bit.ly/2qK3BqC>

²² Lietuvos Respublikos Seimo posėdžių salės vidaus tvarkos aprašas — <http://bit.ly/2qQ9d2Q>

²³ Eduskuntatiedotus — <http://bit.ly/2qRhulc>

²⁴ Medialle — <http://bit.ly/2qKaEj1>

²⁵ Median työskentely eduskunnassa — <http://bit.ly/2qKaEj1>

Доступ акредитованих журналістів та основні правила поведінки:

- Журналістам заборонено вхід до зали засідань, навіть у супроводі депутатів.
- Журналісти мають доступ до місць, спеціально відведених для їхньої роботи.
- Західний вестибюль є відкритим для журналістів, скляні стіни дозволяють їм спостерігати, що відбувається у залі засідань, проте фотографувати заборонено.
- Зйомка на терасі або біля купола — за спеціальним дозволом.
- Зйомка заборонена у місцях харчування.
- Забороняється фотографувати зі спалахом.
- Доступ до прес-конференцій відбувається за додатковою акредитацією.
- Представники ЗМІ із технічними пристроями заходять до Бундестагу через спеціальні під'їзди, де додатково перевіряється техніка.

Бундестаг також має власну газету «Парламент» (*Das Parlament*), що виходить раз на тиждень. Щопонеділка газета роздається депутатам перед засіданням. Тираж — 60 тис. примірників, з яких 12 тис. передплачуються. Щотижня також виходить журнал «З політики та історії» (*Aus Politik und Zeitgeschichte*). Тираж — 57 тис. примірників.

Європейський Парламент

Прес-служба Європейського Парламенту забезпечує роботу **гарячої лінії для журналістів**, яка надає актуальну інформацію представникам ЗМІ. Співробітники прес-лінії володіють кількома мовами і добре орієнтуються в роботі європейських інститутів. Також надається інформація про брифінги та майбутні заходи.²⁶

Фото 7. Прес-зал у Європейському парламенті

Журналісти, фотографи та оператори повинні подати заявку на **акредитацію** для роботи в Європарламенті. Існує **два види акредитації**: *короткострокові акредитації* та *річні*.

Журналісти повинні мати дозвіл на відео та фотозйомку.²⁷ Всі річні акредитації розглядає *Комітет з акредитації* для перевірки наданих документів. Парламент залишає за собою право скасувати акредитацію журналістів.

Прес-служба також **організує брифінги та прес-конференції** за власною ініціативою

або на запит політичних груп та членів парламенту. Вони проводяться у **Головному Прес-центрі Парламенту**. На вході до Прес-центру є екран, за допомогою якого журналісти

²⁶ Hotline-Newsdesk — <http://bit.ly/2rcXKLV>

²⁷ Media Accreditation — <http://bit.ly/2g84Qvy>

можуть перевірити розклад брифінгів і прес-конференцій. Одні з дверей ведуть до лобі, проте щоб потрапити туди, журналісти повинні мати додатковий дозвіл.

Поруч із Прес-центром знаходиться **Прес-зал**, де журналісти можуть працювати. Представники ЗМІ також зможуть скористатися комп'ютерами та принтерами. Крім цього, журналісти можуть спостерігати за засіданнями з **Прес-галереї** на 4 поверсі.

Інформацію підготувала Анастасія Паршикова,
аналітик Європейського інформаційно-дослідницького центру
<http://euinfocenter.rada.gov.ua/>